

ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ (Θ)

Ενότητα 6: ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

Ευσταθίου Δημήτριος

Διδάκτορας Κινητών τηλεπικοινωνιών

ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΤΕ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ενότητα 6

ΕΥΡΥΖΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

**ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΔΙΔΑΚΤΟΡΑΣ ΚΙΝΗΤΩΝ
ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ**

Περιεχόμενα ενότητας

1. **OFDM – Το πρόβλημα PAR**
2. **OFDM – Ψαλιδισμός για να μειωθεί η επίδραση του PAR**
3. **OFDM – Φασματική εξάπλωση λόγω Ψαλιδισμού**
4. **OFDM – Παραμόρφωση επιθυμητού σήματος λόγω Ψαλιδισμού**
5. **OFDM – Πιθανότητα σφάλματος bit λόγω Ψαλιδισμού**

Σκοποί ενότητας

Ευρυζωνικά Δίκτυα

Ενότητα 6^η

Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Κεντρικής Μακεδονίας

Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής ΤΕ

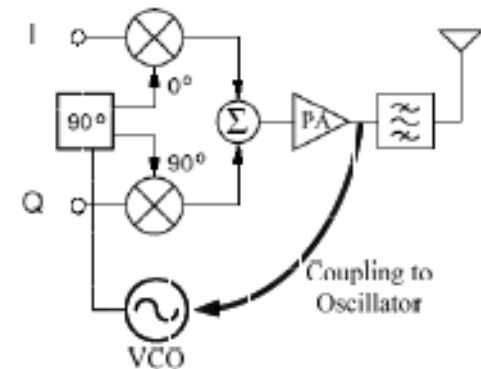
Αναλογία κορυφής με μέσο όρο (PAR)

OFDM – Το πρόβλημα PAR

- ❑ Τα σήματα OFDM έχουν υψηλότερη **αναλογία κορυφής με μέσο όρο (PAR)** – συχνά ονομάζεται αναλογία μέγιστης και μέσης ισχύος (PAPR) -από τα σήματα ενός φορέα.
- ❑ Στο πεδίο του χρόνου, ένα σήμα πολλαπλού φορέα είναι το άθροισμα πολλών σημάτων με στενό εύρος ζώνης.
- ❑ Σε κάποιες χρονικές στιγμές, αυτό το άθροισμα είναι μεγάλο και σε άλλες μικρό και που σημαίνει ότι η μέγιστη τιμή του σήματος είναι σημαντικά μεγαλύτερη από την μέση τιμή.

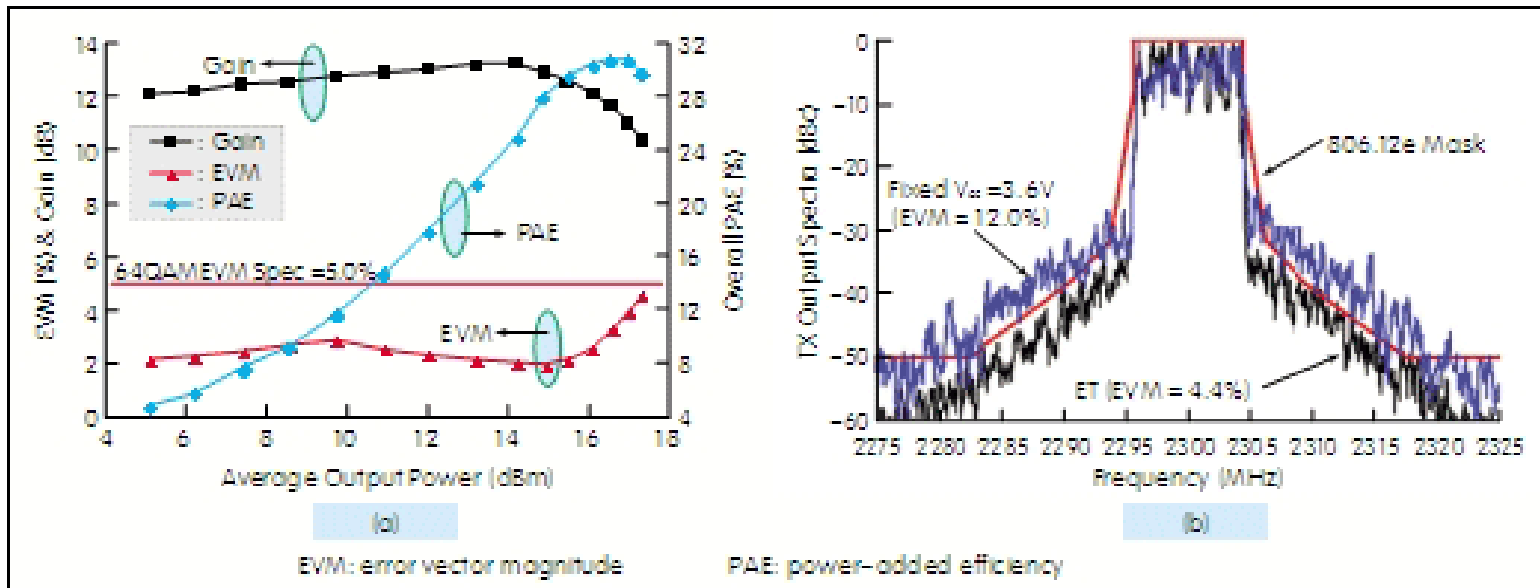

Σχήμα 2: Ο Ενισχυτής Ισχύος σε ένα πομπό.

OFDM – Το πρόβλημα PAR

- Όταν ένα σήμα με υψηλή μέγιστη τιμή μεταδίδεται μέσω μιας μη γραμμικής συσκευής όπως ένας ενισχυτής υψηλής ισχύος, (HPA), παράγει ενέργεια εκτός ζώνης (φασματική εξάπλωση)

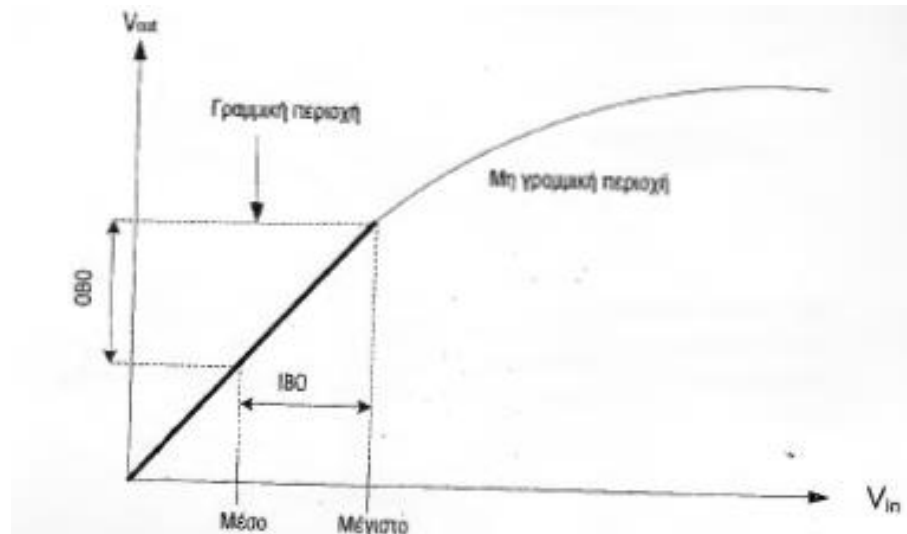
▲ Figure 7. (a) Measured TX EVM, gain, and overall PAE vs. average output power of the entire ET-based polar TX system with WIMAX 64 QAM 8.75 MHz input signal; (b) Measured polar TX output spectra before and after applying ET scheme, average output power = 17 dbm [17].

Σχήμα 4: Παραγωγή ενέργειας εκτός ζώνης.

OFDM – Το πρόβλημα PAR

- Για να αποφευχθούν τέτοια ανεπιθύμητα μη γραμμικά αποτελέσματα, μία κυματομορφή με υψηλή μέγιστη τιμή πρέπει να μεταδοθεί στη γραμμική περιοχή του HPA, μειώνοντας τη μέση ισχύ του σήματος εισόδου.
- Αυτό ονομάζεται **υποχώρηση εισόδου (IBO)** και οδηγεί σε μία ανάλογη **υποχώρηση εξόδου (OBO)**.

Σχήμα 3: Μία τυπική απόκριση ενισχυτή ισχύος.

OFDM – Το πρόβλημα PAR

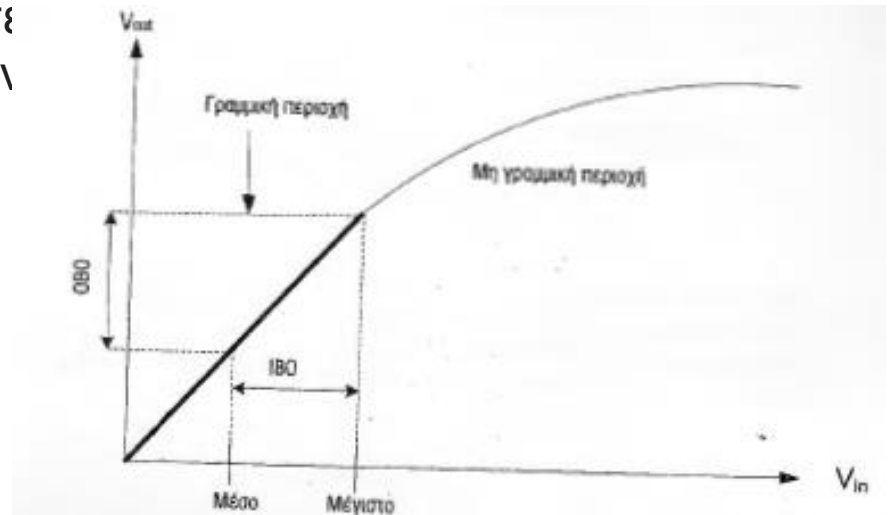
□ Επίσης, μειώνεται το εύρος κάλυψης και αυξάνεται το κόστος του HPA, σε σχέση με την εφαρμογή μέσω απαιτήσεων ισχύος.

□ Η υποχώρηση εισόδου ορίζεται ως

$$IBO = 10 \log_{10} \left(\frac{P_{inSat}}{P_{in}} \right)$$

P_{inSat} = η ισχύς κορεσμού,

P_{in} = η μέση ισχύς εισόδου.

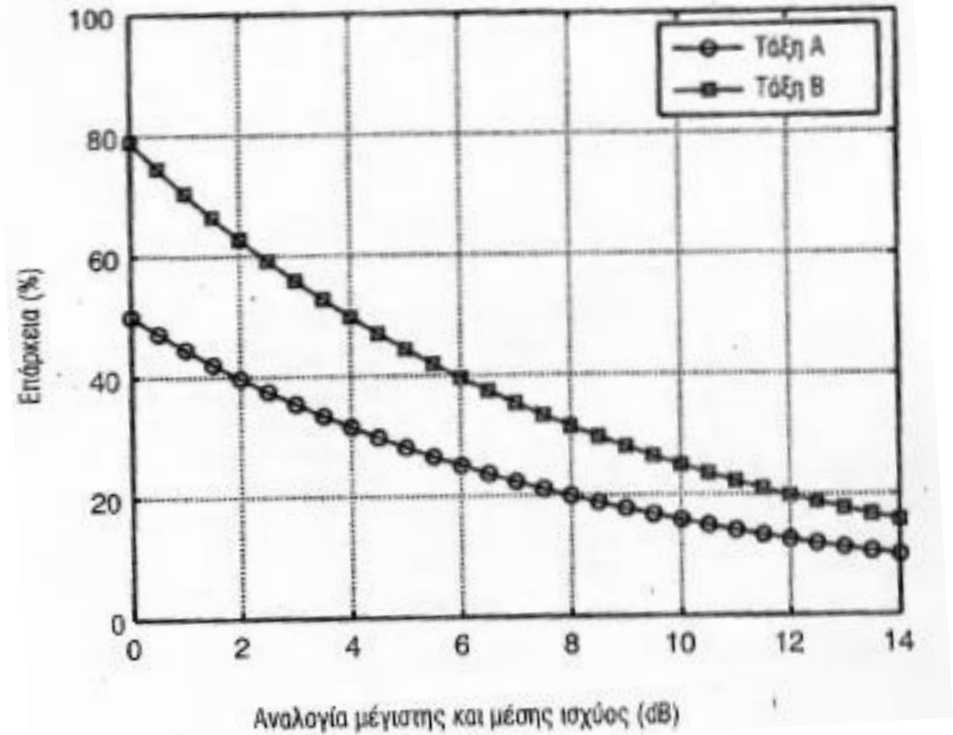

Σχήμα 3: Μία τυπική απόκριση ενισχυτή ισχύος.

OFDM – Το πρόβλημα PAR

- Η απόδοση της ισχύος ενός ενισχυτή ισχύος HPA μπορεί να αυξηθεί, αν μειωθεί το PAR του μεταδιδόμενου σήματος.
- Τα όρια της θεωρητικής επάρκειας για δύο τάξεις HPA παρουσιάζονται στο γράφημα 5.
- Είναι επιθυμητό οι μέσες και οι μέγιστες τιμές ισχύος να είναι όσο πιο κοντά γίνονται.

Σχήμα 5: Θεωρητικά όρια επάρκειας γραμμικών ενισχυτών.

OFDM – Το πρόβλημα PAR

- Το πλάτος του σήματος εξόδου είναι

$$|x(n)| = \sqrt{(\operatorname{Re}[x(n)])^2 + (\operatorname{Im}[x(n)])^2}$$

το οποίο έχει κατανομή Rayleigh με παράμετρο σ^2 .

- Η ισχύς του σήματος εξόδου δίνεται από τον τύπο

$$|x(n)|^2 = (\operatorname{Re}[x(n)])^2 + (\operatorname{Im}[x(n)])^2$$

και ακολουθεί εκθετική κατανομή $e^{-\mu x}$ με μέση τιμή $\mu=2\sigma^2$

OFDM – Το πρόβλημα PAR

□ Το PAR του μεταδιδόμενου αναλογικού σήματος ορίζεται ως

$$PAR \square \frac{\max |x(t)|^2}{E \left[|x(t)|^2 \right]}$$

□ Το PAR λαμβάνεται υπόψη για ένα σύμβολο OFDM.

OFDM – Το πρόβλημα PAR

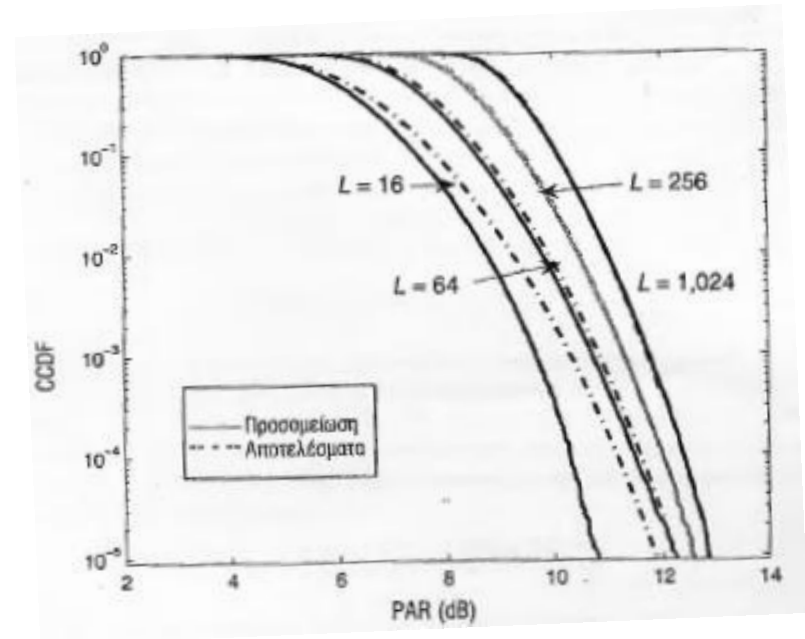
- Η συμπληρωματική συνάρτηση αθροιστικής κατανομής (CCDF= 1 - CDF) του PAR είναι:

$$CCDF(L, E_{\max}) = 1 - \left(1 - e^{-\frac{E_{\max}}{2\sigma^2}} \right)^{\beta L}$$

όπου

$E_{\max}$ = η μέγιστη ισχύς

β = μια προσέγγιση του παράγοντα υπερδειγματοληψίας

Σχήμα 6. Το CCDF του PAR για QPSK OFDM: L=16, 64, 256, 1024

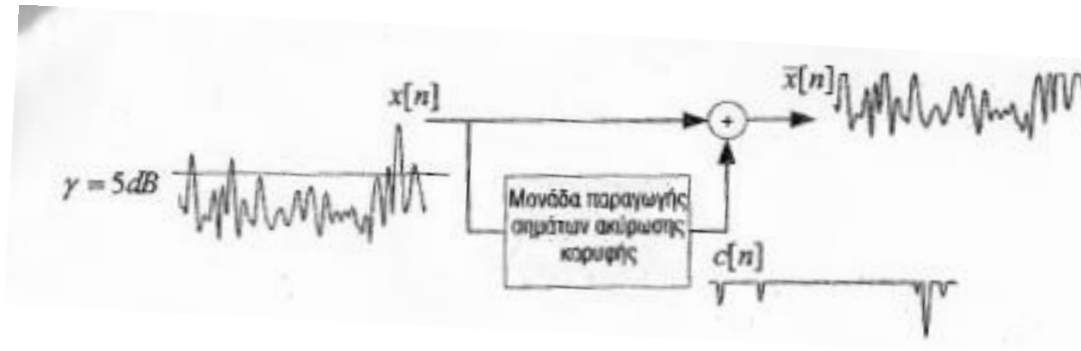
OFDM – Ψαλιδισμός για να μειωθεί η επίδραση του PAR

- Για να αποφευχθεί η λειτουργία του Ενισχυτή Ισχύος σε μη γραμμική περιοχή, η ισχύς εισόδου μπορεί να μειωθεί (ψαλιδιστεί) κατά μία ποσότητα ίση περίπου με το PAR.

Σχήμα 6. Ψαλιδισμός του σήματος με όριο $\gamma=5\text{ dB}$.

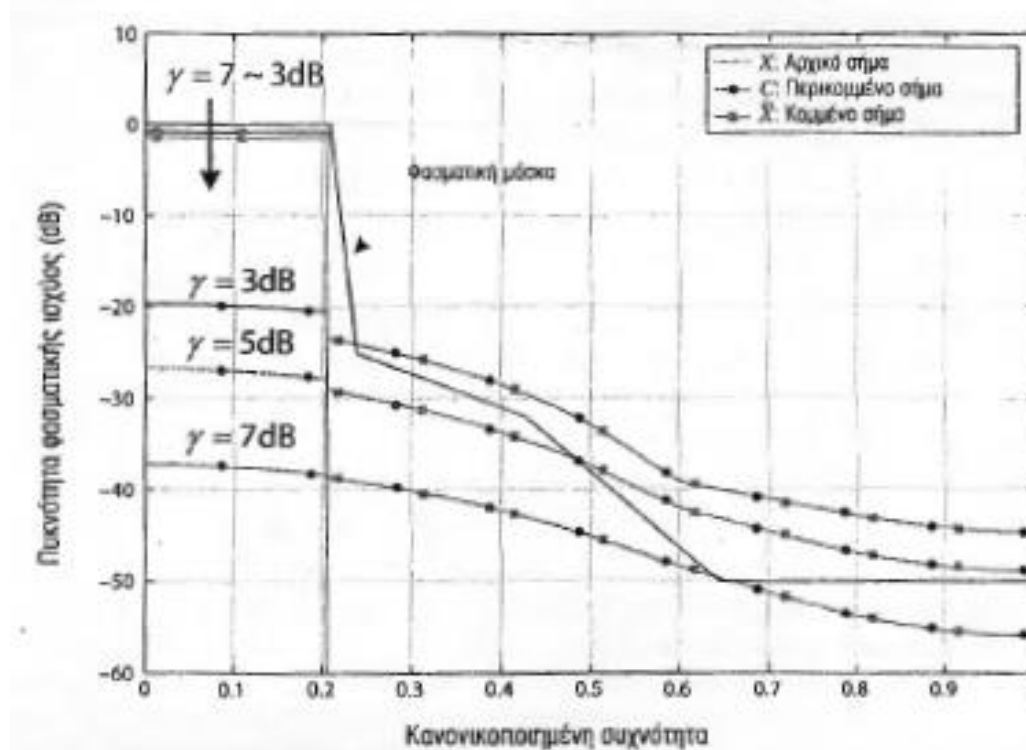
OFDM – Ψαλιδισμός για να μειωθεί η επίδραση του PAR

Σχήμα 6. Ψαλιδισμός του σήματος με όριο $\gamma=5$ dB.

- Ο ψαλιδισμός μειώνει το PAR αλλά επιτρέπει την παραμόρφωση του σήματος. Τα βασικά μειονεκτήματα από τον ψαλιδισμό είναι:
  - A) Η φασματική εξάπλωση (διαρροή στο πεδίο ρισμού της συχνότητας) η οποία προκαλεί μη αποδεκτή παρεμβολή σε χρήστες στα γειτονικά RF κανάλια
  - B) Παραμόρφωση του επιθυμητού σήματος

OFDM – Φασματική εξάπλωση λόγω Ψαλιδισμού

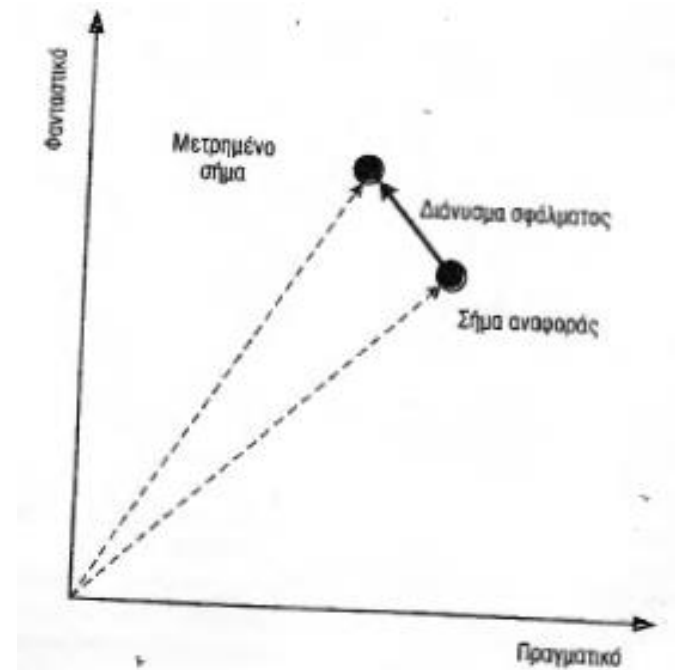
Σχήμα 7. Η πυκνότητα φασματικής ισχύος του αρχικού και του περικομμένου (μη γραμμικά παραμορφωμένου) σήματος με μέγεθος μπλοκ 2.048 και 64 QAM, όταν η αναλογία ψαλιδισμού (γ) είναι 3 dB, 5 dB και 7 dB.

OFDM – Παραμόρφωση επιθυμητού σήματος λόγω Ψαλιδισμού

- Το EVM είναι το μέσο διάνυσμα σφάλματος.
- Το EVM σε σχέση με ένα σύμβολο OFDM ορίζεται ως

$$EVM = \sqrt{\frac{\frac{1}{N} \cdot \sum_{k=1}^L (\Delta I_k^2 + \Delta Q_k^2)}{S_{\max}^2}} = \sqrt{\frac{\sigma_d^2}{S_{\max}^2}}$$

- Όπου $S_{\max}$ είναι το μέγιστο πλάτος του διαγράμματος αστερισμού του εκπεμπόμενου σήματος και σ_d^2 είναι η διασπορά του θορύβου λόγω ψαλιδισμού.

Σχήμα 8. Παράδειγμα EVM

OFDM – Πιθανότητα σφάλματος bit λόγω Ψαλιδισμού

- Η πιθανότητα σφάλματος bit (BER) λόγω παραμόρφωσης είναι:

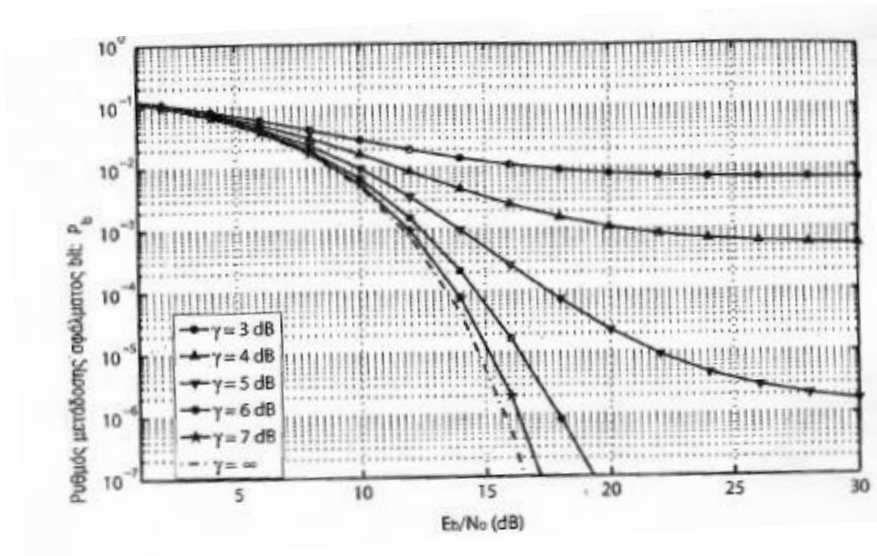
$$P_b = \frac{4}{\log_2(M)} \cdot \left(1 - \frac{1}{\sqrt{M}}\right) \cdot Q \left(\sqrt{\frac{3E_x a^2}{\left(\sigma_d^2 + \frac{N_0}{2}\right) \cdot (M-1)}} \right)$$

Όπου

α = Ο παράγοντας εξασθένησης λόγω ψαλιδισμού

E_x = μέση ισχύς

σ_d^2 = η διασπορά του θορύβου λόγω ψαλιδισμού.

Σχήμα 9. Πιθανότητα σφάλματος bit λόγω Ψαλιδισμού

Τέλος Ενότητας
